

‘Bezing mij, o Muze...’

‘Muziek begint waar het Woord zijn macht verliest’. Aldus Debussy, een geniaal componist die hiermee ware woorden sprak. Gezongen muziek is op woorden gebaseerd en brengt die dan mee naar een hoger niveau van beleving.

Maar waar komt muziek vandaan? In de klassieke oudheid ging de mens ervanuit dat de muziek een geschenk van de goden was: de muzen, vrouwelijke goden en/of bronnimfen, die de kunstenaars inspireerden tot zang, dichtkunst, dans, fluitspel... maar ook wetenschap! Het is grappig om te bedenken dat zaken die vandaag de dag juist zó gescheiden zijn, vroeger in één adem genoemd werden.

Het woord ‘inspiratie’ betekent trouwens letterlijk ‘inademing’, maar ook zien we het woord ‘spiritus’ er in terug, wat (heilige) ‘geest’ betekent. Adem, Geest en Goddelijkheid waren destijds één, een heilige Drie-eenheid. Ook de muzen waren aanvankelijk met z’n drieën: Mélete (praktijk), Mneme (herinnering) en Aeode (lied). Dit is niet alleen een mooie voorstelling, het is ook logisch, zeker als je bedenkt dat veel kennis en verhalen vroeger zingend werden doorgegeven en bewaard. Er gebeurt iets, dat wordt bekeken en dat levert dan vervolgens een lied op. Door het lied blijft de band met het verleden levend.

De muzen waren eerst met z’n drieën, maar later werden het er negen; het beeld kristalliseerde zich dus uit, er ontstonden specialisaties en elke discipline kreeg haar eigen muze: een muze van de dans, een muze van de dichtkunst, een muze van het heldendicht etc. Opvallend is het dat er geen muze is voor de beeldende kunsten; beeldhouwers en schilders werden vooral als ambachtslieden gezien en stonden niet in hoog artistiek aanzien. Dat is nu volkomen anders en daarom hebben wij het over een ‘museum’!

De muzen leefden op de berg Helikon, ook wel op de Parnassus of de Olympus, en dronken uit een bron die hen de gaven van dichtkunst, muziek en wetenschap schonken. Die bergen ver-beelden de hoge sferen waar de kunst ons heenvoert. Het bronwater staat symbool voor de zuivere wijsheid van de goden, te vergelijken met het ‘levend water’ uit de bijbel.

